

PRILOGA III: Navodilo za izvedbo ekonomske ocene naložbenega načrta

Naložbeni načrt distribucijskega operaterja zajema večje število med seboj povezanih ali nepovezanih geografsko razpršenih naložb v triletnem obdobju regulativnega okvirja, ki zajemajo tako naložbe v nova sredstva kakor tudi rekonstrukcije obstoječih. Ekonomska ocena naložbenega načrta je analiza stroškov in koristi v predvideni ekonomski življenjski dobi naložb (30 let). Pri ekonomski oceni naložbenega načrta se z metodo neto sedanje vrednosti denarnih tokov ugotavlja donosnost naložb oziroma naložbenega načrta.

Stroški naložb so vrednosti naložbenega načrta v posameznem letu triletnega regulativnega okvira in stroški delovanja in vzdrževanja teh naložb skozi celotno ekonomsko življenjsko dobo naložb.

Kot stroški naložb se v ekonomski oceni upoštevajo vse naložbe v novogradnje, rekonstrukcije in odkup energetske infrastrukture, ki zajemajo vode, postaje, sekundarno opremo, naložbe na področju obratovanja in ostale naložbe v energetske infrastrukturo.

V ekonomski oceni se ne upoštevajo neenergetske naložbe, kot so naložbe v poslovne stavbe in inventar, transportna sredstva, orodje in mehanizacijo ter poslovno informatiko.

Letni stroški za vzdrževanje so ocenjeni kot 1,0 % od skupne letne vrednosti naložb za vsako leto opazovanega obdobja v ekonomski življenjski dobi.

Ekonomske koristi naložb so:

- a) zadovoljevanje potreb po povečanem odjemu električne energije, ki je posledica priključevanja novih odjemalcev ali zagotavljanje sposobnosti omrežja za pokrivanje obstoječega odjema;
- b) izboljšanje ali zagotavljanje kakovosti oskrbe, predvsem v smislu neprekinjenosti napajanja;
- c) zmanjšanje izgub v omrežju.

Add a)

Korist se nanaša na povečanje odjema zaradi priključevanja novih odjemalcev. Če ni predvidenih novih priključitev, se upošteva ohranjanje obstoječega odjema, ki ga distribucijski operater ne bo mogel več zagotavljati zaradi dotrajanosti omrežja, zato lahko ta vrednost za celotno triletno obdobje, v katerem se izvaja naložbeni načrt, znaša največ 1 % od letnega odjema na opazovanem območju distribucijskega sistema v zadnjem letu pred izdajo naložbenega načrta.

Denarno ovrednotenje koristi predstavlja razliko med povprečno ceno električne energije iz javnega omrežja (v nadaljnjem besedilu: EJO) in najvišjo ceno, ki so jo odjemalci pripravljene plačati v primeru, če nimajo dostopa do električnega omrežja (v nadaljnjem besedilu: WTP), in sicer:

$$KPO = PO \cdot (WTP - EJO), \text{ [EUR/leto]},$$

kjer oznake pomenijo:

- KPO denarno ovrednotena korist zaradi povečanja oziroma ohranjanja odjema;
- PO povečanje (oziroma ohranjanje) odjema električne energije na obravnavanem območju distribucijskega sistema v enem letu zaradi priključitev novih odjemalcev oziroma ohranjanje obstoječega odjema (MWh/leto);
- WTP najvišja cena za električno energijo, ki so jo odjemalci, ki nimajo dostopa do javnega omrežja, še pripravljene plačati. Za pripravo naložbenega načrta se upošteva cena električne energije, proizvedene v dizelskih agregatih, pri čemer se za določitev cene kWh upoštevajo zgolj stroški dizelskega goriva. Za namene tega akta se šteje, da se iz enega litra dizelskega goriva proizvede 3,5 kWh električne energije. Upošteva se cena dizelskega goriva z vsemi prispevki in davki za zadnje leto pred izdajo naložbenega načrta, ki je dostopna na Informacijskem portalu energetika (<http://www.energetika-portal.si/statistika/>).

EJO se določi kot povprečna cena za končnega odjemalca z vsemi prispevki in davki. Pri izračunu povprečja se upošteva uteženo povprečje gospodinskih in industrijskih odjemalcev na naslednji način:

$$EJO = \frac{CGO \cdot WGO + CIO \cdot WIO}{WGO + WIO}, \text{ [EUR/MWh]},$$

kjer oznake pomenijo:

- WGO poraba vseh gospodinskih odjemalcev v Sloveniji;
- WIO poraba industrijskih (poslovnih) odjemalcev na distribucijskem sistemu v Sloveniji;
- CGO povprečna cena električne energije za gospodinske odjemalce;
- CIO povprečna cena električne energije za industrijske (poslovne) odjemalce na distribucijskem sistemu.

Podatka za WGO in WIO se pridobita na Informacijskem portalu energetika (<http://www.energetika-portal.si/statistika/>), in sicer se upoštevata vrednosti iz bilance električne energije na javnem omrežju in končne porabe električne energije za zadnje leto pred izdajo naložbenega načrta, ki je dostopno.

Podatka za CGO in CIO se pridobita na Informacijskem portalu energetika (<http://www.energetika-portal.si/statistika/>) kot ceni za gospodinjstva in industrijo z vsemi prispevki in davki za zadnje leto pred izdajo naložbenega načrta.

Add b)

Korist, ki nastane zaradi izboljšanja neprekinjenosti napajanja, se ovrednoti z ocenjenim izboljšanjem neprekinjenosti napajanja v minutah in vrednostjo za nedobavljeno energijo:

$$KNN = CENS \cdot DE \cdot \left(\frac{SAIDI_{prej} - SAIDI_{potem}}{60 \cdot 8760} \right), [EUR],$$

kjer oznake pomenijo:

- KNN denarno ovrednotena korist zaradi izboljšanja neprekinjenosti napajanja;
- DE dobavljena (predana) električna energija na obravnavanem območju distribucijskega sistema v posameznem letu, za katerega se izvaja ekonomska ocena (MWh/leto);
- SAIDI_{prej} kazalnik neprekinjenosti pred izvedbo naložb; upošteva se podatek iz zadnjega Poročila o stanju na področju energetike za nenačrtovane dolgotrajne prekinitve (lastni vzroki) na posameznem območju distribucijskega sistema (min);
- SAIDI_{potem} kazalnik neprekinjenosti po izvedbi načrtovanih naložb (min);
- CENS cena nedobavljene električne energije (EUR/MWh, ki se določi kot kvocient bruto domačega proizvoda in porabe električne energije v državi:

$$CENS = \frac{BDP}{PE}, [EUR/MWh],$$

kjer oznake pomenijo:

- BDP bruto domači proizvod (EUR); upošteva se podatek za zadnje leto, ki je dostopen na spletnem portalu statističnega urada (http://www.stat.si/tema_ekonomsko_nacionalni_bdp1.asp) oziroma v letu, za katerega je na razpolago tudi podatek o končni porabi električne energije v državi;
- PE končna poraba električne energije v državi; upošteva se podatek na Informacijskem portalu energetika (<http://www.energetika-portal.si/statistika/>) za zadnje leto, ki je na razpolago.

Add c)

Korist, ki nastane zaradi zmanjšanja izgub v omrežju, se ovrednoti na naslednji način:

$$KIZG = CIZG \cdot DE \cdot (IZG_{prej} - IZG_{potem}), [EUR/leto],$$

kjer oznake pomenijo:

- IZG_{prej} izgube v odstotkih pred izvedbo naložb; upošteva se vrednost, izračunana na osnovi podatkov o prevzeti in predani električni energiji na obravnavanem območju distribucijskega sistema za zadnje leto pred izdajo naložbenega načrta:

$$IZG_{\text{prej}} = \frac{W_{\text{prejeta}} - W_{\text{predana}}}{W_{\text{predana}}} \cdot 100, [\%]$$

IZG_{potem}	izgube v odstotkih po izvedbi naložb na obravnavanem območju distribucijskega sistema; vrednost poda distribucijski operater oziroma distribucijsko podjetje;
$CIZG$	cena energije za izgube; upošteva se priznana cena za zadnje leto preteklega regulativnega obdobja iz veljavne odločbe o regulativnem okviru za distribucijskega operaterja (EUR/MWh);
W_{prejeta}	prejeta električna energija na obravnavanem območju distribucijskega sistema v letu pred izdajo naložbenega načrta; vrednosti poda distribucijski operater oziroma distribucijsko podjetje;
W_{predana}	predana električna energija na obravnavanem območju distribucijskega sistema v letu pred izdajo naložbenega načrta; vrednosti poda distribucijski operater oziroma distribucijsko podjetje.